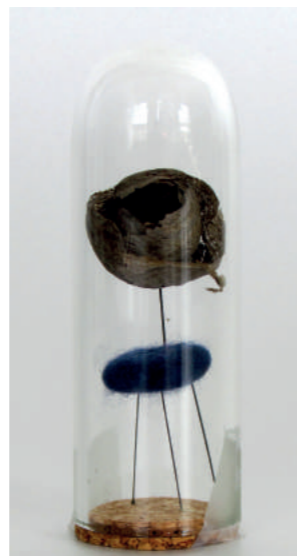

HUIDIGE COLLECTIE

HET SIERAAD ALS ZELFSTANDIG KUNSTWERK

Bijna iedereen heeft wel een sieraad; simpelweg als verfraaiing, als aandenken of als kostbaar bezit. Om de nek of arm, of thuis in een kistje. Het sieraad komt in eindeloos veel soorten en maten voor en kan sterk in waarde en betekenis verschillen. Dat er zoveel variaties op zijn, komt voort uit een lange geschiedenis; archeologische vondsten hebben uitgewezen dat die al zeker honderdduizend jaar teruggaat. In een prehistorisch tijdperk werden ze van schelpen, botten en stenen gemaakt. Met de introductie van metaalbewerking kwam er een heel scala aan materialen en technieken bij. En vandaag de dag kunnen we het materiaal zo gek niet bedenken.

Het is dan ook een geliefd medium voor kunstenaars. In de kleine, maar soms ook grote, verfijnde creaties wordt niet meer met alleen maar edele metalen gewerkt (zoals goud en platina), maar met wat men maar wil. Ook de gelaagdheid in betekenis maakt het maken van sieraden interessant. Het dragen van een sieraad zegt namelijk veel over iemands identiteit, en in sommige gevallen zelfs rang of stand. Maar ook heeft het vaak een sterk persoonlijke betekenis: een herinnering aan een eerdere eigenaar of een symbool, opschrift of zelfs materiaal dat verwijst naar iets of iemand.

In de inspiratie special worden een aantal relatief nieuwe materialen gepresenteerd; zo maakt metaalklei het werken in metaal mogelijk op een laagdrempelige manier. Keraflex folie maakt laat je op een nieuwe en verrassende manier met porselein werken. Dit soort materialen opent deuren naar nieuwe toepassingen en een nieuwe vormentaal.

Graag willen we je uitdagen de materialen te bekijken en uit te proberen; gebruiksaanwijzingen en veiligheidsvoorschriften kunnen worden opgezocht op het internet en de bijsluiters; YouTube filmpjes kunnen een mooie aanvulling hierop zijn.

We hopen dat deze special je inspireert om een sieraad te maken van een bijzonder materiaal en zo een uniek object te creëren om op te spelden, om te hangen of om als aandenken in een kistje te bewaren.

Lees ook het artikel *Het sieraad als kunstwerk* uit Kunstmagazine pArt 2018-1

Colofon:

Veel afbeeldingen zijn op het internet gevonden. Mocht er bezwaar zijn tegen het gebruik hiervan dan kunt u zich melden bij Special Arts.

Genoemde leveranciers zijn genoemd als startpunt; via zoekopdrachten zijn veel meer leveranciers te vinden.

NOTITIES:

METAALKLEI

WAT IS HET

Metaalklei is een kleisoort dat net als andere kleisoorten met de hand kan worden gevormd. Dit relatief nieuwe materiaal bestaat uit een metaalpoeder en een bindmiddel en is verschillende metaalsoorten verkrijgbaar: zilverklei, koperklei, bronsklei en goudklei. Tegenwoordig bestaat ook de variant glasklei.

Bij het bakken verdampt het bindmiddel en blijft er een puur metalen object over.

Het afbakken gaat op een zeer hoge temperatuur (970°C) in een (keramiek)oven of met een brander. In een half uur is het klaar (afhankelijk van het type klei).

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Vormen uit de hand (eerst in goedkope klei ontwerpen maken)
- Een reliëf afdrukken. Je kunt een reliëf zelf maken door te gutsen in linoleum of hout, maar je kunt ook solarplate gebruiken (zie verderop in deze inspiratiebrief). Er zijn ook reliëfs kant en klaar te koop in hobbywinkels, maar je kunt ook kant, jute of andere materialen met een textuur gebruiken.
- Soorten metaal combineren door b.v. inleggen. (Wel letten of dezelfde hoeveelheid krimp)
- Als de klei leerdrog is de klei nog bewerkbaar en kun je je design aanpassen of afwerken en schuren.
- Na het stoken kun je het object nog bewerken: zagen, boren, schuren, patineren en solderen.

Voorbeelden van metaalklei ter inspiratie:

<https://www.youtube.com/watch?v=3QhLKZEAajl>

VOORDELEN

- Eenvoudig te bewerken met bijzonder resultaat
- Luxe uitstraling
- Kan ook gebruikt worden voor kleine ornamenten in een groter werkstuk

NADELEN

- Stoken moet geoefend worden
- Veel krimp (17-20%)
- Oppassen met stof tijdens schuren/ handen wassen e.d. Zie veiligheidsinstructies op de verpakking

WAAR TE KOOP

Metaalklei is op het internet te koop. Een van de (franstalige) leveranciers is Meteorklei.

<https://www.meteorclay.com/boutique/pates/gamme-premium/>

Deze Meteorklei wordt geleverd in poedervorm (aanmaken met water). Voordelen van deze firma zijn: veel metaalsoorten, goede kwaliteit en de relatief lage prijs.

De "Gamme Primium" kan in één keer gestookt worden.

NOTITIES:

KERAFLEX FOLIE/ PORCELAIN TAPE

WAT IS HET

Keraflex porselein folie is een dunne flexibel folie met als basis ruwe keramiek en een organisch bindmiddel. Je kunt het snijden, vouwen, duigen, plakken en samenvoegen. Omdat het superflexibel is kun je er vormen mee maken die met traditionele klei niet mogelijk zijn.

Keraflex folie is in de diktes 0.5 mm en 1.0 mm te koop. Een hechtmiddel is te koop om stukjes keraflex aan elkaar te lijmen.

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Met de hand vormen maken: buigen, uitsnijden, samenvoegen, enz.
- Een reliëf afdrukken. Je kunt een reliëf zelf maken door te gutsen in linoleum of hout, maar je kunt ook solarplate gebruiken (zie verderop in deze inspiratiebrief).
- Vormen uitsnijden d.m.v. een (zelfgemaakte) mal

KERAFOL

Op de website van Kerafol (onder de knop Porcelain Tape) staan veel voorbeelden, informatie en downloads en datasheet (info over stoken e.d.). Deze bestanden zijn engelstalig.

<http://www.kerafol.com/en/porzellanfolie/designbeispiele/>

VOORDELEN

- Eenvoudig te vormen
- Dun te verwerken

NADELEN

- Oppassen met stof tijdens schuren/ handen wassen e.d. (zie info op de website van Kerafol)
- Moet gestookt worden

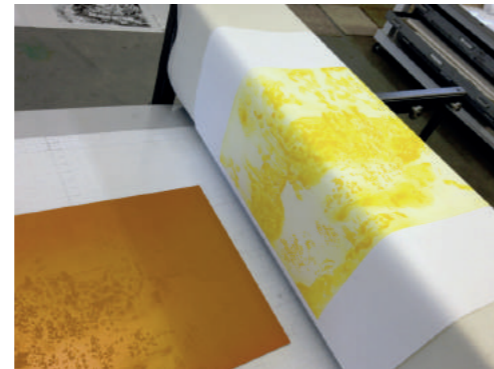
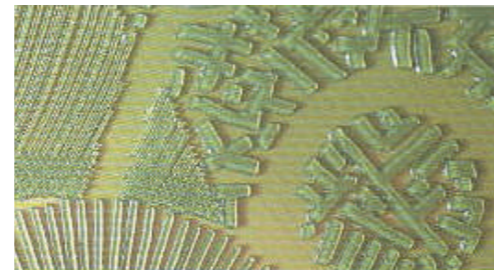
WAAR TE KOOP

Keramikos:

<https://www.keramikos.nl>

Zoekwoord op deze website:
keraflex folie

NOTITIES:

SOLARPLATE

WAT IS HET

Dit is een plaat met een lichtgevoelige emulsielaag. Door invloed van zonlicht of UV licht wordt een deel van de plaat uitgehard en kun je het andere deel uitwassen. Je houdt dan een plaatje met reliëf over, zoals een lino-sneede.

Je kunt een afdruk maken met inkt en papier, maar ook in klei.

De platen zijn te koop in verschillende diktes: 0,95mm en 1,52 mm. De plaat van 0,95mm dik is geschikt voor de meeste toepassingen (art. 022012)

WAT KUN JE ERMEE DOEN

1. Een lijntekening (tekenen, schilderen) wordt gemaakt op een transparant (calque-papier, tekenfilm, matglas).
2. Het transparant wordt (met het beeld naar beneden) op de solarplate gelegd en belicht in het zonlicht (of een belichtingskast). Dit duurt maar een paar minuten. UV-licht dringt door in de polymeer onder de transparante delen van het transparant en verhard de polymeer. De onbelichte delen blijven oplosbaar in water.
3. De plaat wordt gewassen in een bad met water (met een beetje soda), en de onbelichte delen worden weggewassen.
4. De plaat heeft nu een 'eindbelichting' nodig om alle nog zachte moleculen uit te harden. De plaat heeft nu groeven en lijnen zoals lino-leumplaat.
5. Je kunt nu een afdruk maken van de plaat met inkt en papier of met klei. De klei kan aan twee kanten worden 'ingedrukt' en gebakken worden (als een munt).

In dit filmpje wordt een tekening geprint op vooraf beschilderd papier. Over de tekening wordt epoxy hars gegoten voor een mooie finish. (Engelstalig)

<https://www.youtube.com/watch?v=8SIKnBZV8T8>

VOORDELEN

- Leuk en 'magisch' om in zonlicht te werken
- Snelle werkwijze
- Geen snijmesjes nodig zoals bij het bewerken van linoleum

NADELEN

- Je hebt zonlicht of UV licht nodig (Tip: dit kan met een oude gezichtsbruiner)

TE KOOP

Solarplate is te koop op het internet bij firma Polymetaal.

http://www.polymetaal.nl/contents/nl/d402_solar-plate-photopolymer-plates.html

NOTITIES:

RUBBER

WAT IS HET

Rubber wordt verkocht in platen, buizen en staven en in veel kleuren.

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Je kunt er patronen uit snijden en daar oorbellen, hangers en armbanden van maken.
- Je kunt stroken snijden en vouwen tot interessante vormen of aan een draad of naald rijgen.
- Je kunt in rubber boren. Hierin kun je andere materialen inleggen en met lijm vastzetten.

VOORDELEN

- Goedkoop
- In veel soorten en maten verkrijgbaar

NADELEN

- Geen

WAAR TE KOOP

Hobbywinkels, maar je kunt ook denken aan oude fietsbanden (zoals op foto 3).

NOTITIES:

EPOXY GIETHARS

WAT IS HET

Epoxy giethars is bij uitstek geschikt om voorwerpen in te gieten. Tevens is deze epoxy zeer geschikt om een dikke glasachtige laag te gieten. Ook kunnen decoratieve effecten worden bereikt, bijvoorbeeld door inkleuren met epoxy pigment, metallic poederpigmenten of met LED verlichting.

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Coaten van kleine tekeningen of linodrukken. Je kunt deze gietsels gebruiken als deksel voor een houten doosje of visitekaartdoosje.
- Ingieten van kleine voorwerpen als sieraad. Hiervoor zijn herbruikbare mallen verkrijgbaar.
- De gietsels kunnen in een worden gevat in een kant en klare zetkast (voor oorbel, hanger, ring of manchetknoop) waarin het gietsel kan worden gelijmd.

In dit filmpje (dat ook wordt genoemd op de pagina over solarplate) wordt een tekening geprint op vooraf beschilderd papier. Over de tekening wordt epoxy hars gegoten voor een mooie finish. (Engelstalig)

<https://www.youtube.com/watch?v=8SIKnBZV8T8>

VOORDELEN

- Mooie finish
- Duurzame afwerking

NADELEN

- Masker en oogprotectie dragen

WAAR TE KOOP

Epoxy giethars is o.a. te koop op het internet via de website www.polyestershoppen.nl

https://polyestershoppen.nl/epoxy/epoxy-giethars-202.html?gclid=EAlaQobChMIInYGyKIWm2QIVB0AbCh12EAbvEAAAYASAAEgl-v_D_BwE

Op deze webpagina staan 3 bijlages (in pdf) met informatie.

Herbruikbare mallen: De mallen zijn op het internet te bestellen bij diverse firma's. Gebruik de zoekwoordencombinatie: 'epoxygietharsmal'.

Vatting/Furnituren: Ook de houders zijn bij diverse firma's te bestellen. Gebruik de zoekwoordencombinatie: 'kastje plaksteen' of 'zetkastje cabochon'.

NOTITIES:

HOUT

WAT IS HET

Hout is er in allerlei kleuren en structuren.

Geschikte houtsoorten voor houten sieraden: Bubinga, Braziliaans Ebben, Buxus, Cocobolo, Ebben, Coromandel, Letterhout, Palissander, Olijfhout, Pokhout, Rozenhout, Santos Palissander en divers Knol- en Wortelhout.

Houtsoorten met bijzondere kleuren kunnen een mooi effect hebben, bijvoorbeeld: Geelhout

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Je kunt hout zagen met een figuurzaag. Je kunt de gewenste vorm ruw uitzagen en later verfijnen met een vijl of schuurpapier.
- Je kunt ook werken met verschillende kleuren hout die je stapelt en op elkaar lijmt. Je kunt ook multiplex gebruiken. Door een vorm uit te gutsen en te schuren komen de laagjes hout mooi naar voren in een grafisch patroon.
- Je kunt hout inleggen met metaal (gaatjes boren en metalen staafje, andere houtsoort of plastic erin doen).
- Er kunnen ook patronen worden ingebrand.
- Sieraden van hout kunnen prachtig zijn. Maar je kunt ook denken aan doosje, kistjes e.d.
- Je kunt hout ook combineren met de andere, hier genoemde materialen: zoals giethars of metaalklei met hout

VOORDELEN

- Gemakkelijk aan te komen
- Goedkoop

NADELEN

- Goed oppassen met scherp gereedschap

WAAR TE KOOP

Gebruikelijke houtsoorten zijn op diverse plekken te koop, voor bijzondere houtsoorten kun je op het internet zoeken met zoekterm 'bijzondere houtsoorten'.

NOTITIES:

GLAS FUSING

WAT IS HET

Glas fusing is een techniek die in de glaskunst wordt gebruikt waarbij stukjes of repen glas van dezelfde of verschillende kleuren samengevoegd worden door ze gedeeltelijk te versmelten. Glasfusing biedt zo ook de mogelijkheid om de verschillende kleuren van glasdelen met elkaar te laten vervloeien of te vermengen.

Hotpot

Een nieuwe toepassing is de Hotpot. De HotPot is een klein potje dat in de magnetron geplaatst wordt en waarmee je glasstukjes kunt smelten. Het smelten van glas komt daardoor voor iedereen binnen handbereik, want je hoeft niet langer te beschikken over een grote, dure glasoven.

Belangrijk is het gebruik van glas met dezelfde uitzettingscoëfficiënt (COE). Dit staat vermeld op het glas (b.v. COE 90) Doe je dit niet dan barst je stuk gegarandeerd.

Gebruik een simpele magnetron zonder detectiemodule tegen vreemde materialen.

WAT KUN JE ERMEE DOEN

- Maken van halssnoeren, oorbellen en broches, waarbij lagen glas op elkaar worden gesmolten en eventueel stukjes metaalfolie gebruikt kunnen worden
- Je kunt ook grotere objecten maken, bijvoorbeeld als deksel voor een aandenken-doesje

VOORDELEN

- Door deze nieuwe Hotpot kun je op een eenvoudige manier glas fuseren
- Heel toegankelijk

NADELEN

- Oppassen met glas snijden
- Stooktijd (het glas heeft enige uren nodig om af te koelen)

WAAR TE KOOP

Op onderstaande website zijn de materialen te koop. Ook vind je hier veel informatie en voorbeelden.

<https://www.zandstormshop.com/producten/glasfusing/>